

**KAPLICA I PARAFIA
EWANGELICKO - AUGSBURSKA
w OPOLU**

Opole
(Woj. Opolskie)

Kaplica
Ewangelicko-Augsburska

**Parafia Ewangelicko
– Augsburską w Opolu**

*Serdecznie zaprasza na
nabożeństwa
w niedzielę o godz. 10.30*

**Parafia Ewangelicko –
Augsburską w Opolu**
ul. Pasieczna 12, 45-087 Opole
tel. 503 428 583
email: opole@luteranie.pl;
www.opole.luteranie.pl
www.facebook.com/luteranie.opole
Numer konta: PKO BP I O Opole
09 1020 3668 0000 5102 0095
5112

Marcin Luter

Marcin Luter urodził się 10 listopada 1483 roku w Eisleben. Po odbyciu edukacji w szkole miejskiej w Mansfeld, szkole katodralnej w Magdeburgu i szkole klaszornej oo. franciszkanów w Eisenach, w 1501 roku rozpoczął studia na uniwersytecie w Erfurcie, początkowo na wydziale nauk wyzwolonych, które ukończył w styczniu 1505 roku jako magister filozofii. Kontynuował naukę na wydziale prawa, jednak przerwał studia, by 17 lipca 1505 roku wstąpić do zakonu augustianów. Po odbyciu postuluatu i nowicjatu 4 kwietnia 1507 roku przyjął w Erfurcie święcenia kapłańskie, a uroczystość pomyślnie odbyła się 2 maja. W 1508 roku został przeniesiony do klasztoru w Wittenberdze, gdzie objął stanowisko wykładowcy filozofii moralnej na nowo założonym uniwersytecie i jednocześnie kontynuował studia teologiczne. Tam uzyskał tytuł bakałarza Pisma Świętego oraz sancerzjarłona, uprawniający do wykładania Schemata Petrus Lombarda. W październiku 1510 roku wyjechał do Ratisny. Po powrocie udał się do Wittenberga, by objąć w nowo założonym uniwersytecie stanowisko profesora apogorey teologicznej i zaczął pisać i wygłaszać wykłady o teologii Pisma Świętego oraz krytycyzmem wykładem ich sensu.

Portret Marcina Lutra, aut. Lucas Cranach Starszy, 1529 r.

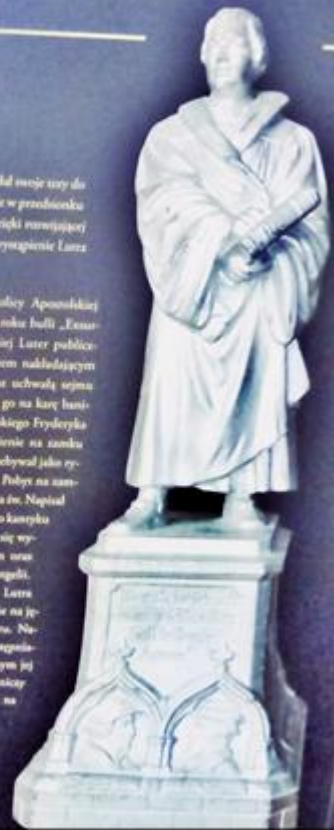
Pracownictwo jego działalności reformatorskiej było ogłoszone w 1517 roku dysputacją na bazylikach w Wittenberdze, w której Luter opisał 95 tez, wywołując tym samym reformację protestancką.

Lucas Cranach do Alpa (1526), obraz olejny, Wittenberg, Muzeum Historyczne

Zgodnie z utrwaloną legendą, zanim wydał swoje trzy doświadczenia niemieckich, najpierw przyjechał w przedmieście kościoła zamkowego w Wittenberdze. Dzięki namyślnemu się strachu drukarskiego, po krótkim czasie wystąpienie Lutra stało się w całym Niemczech.

Tezy spotkały się z poręczeniem Studii Apokaliptycznej w formie wydanej 15 czerwca 1520 roku bulli „Exsurge Domine”, która rok później Luter publicznie spalił, razem z dokumentem nakładającym na niego klątwę papieską oraz uchwałę sejmiku Rzeszy w Wormacji, skazującą go na karę banicji. Dzięki pomocy elektora saskiego Fryderyka Mądrego Luter znalazł schronienie na zamku Wartburg w Eisenach, gdzie przeżywał jako eremita Jerzy, przezwany księżciem. Pobyt na zamku Luter poświęcił lekturze Pisma św. Napisał tam między innymi komentarz do katechizmu Martyna Magonica, napisał też wykładami polemicznymi pod tytułem „Przeciwko papieżowi” na temat Ewangeliów. Jednak najważniejszym dziełem Lutra z tego okresu było przekształcenie na język niemiecki Nowego Testamentu. Najważnie przetłumaczył całą Biblię, udogodniając w ten sposób wszystkim wiernym jej tekst. Cały jego dorobek literacki przetrwał dzięki podzielnemu wsparciu na nowym Kościele ewangelickim.

Marcin Luter był nie tylko reformatorem religijnym, lecz także utworywał je w wybitnego humanisty, pisarza i filozofa. Zmarł 18 lutego 1546 roku w Eisleben.

Chwaląc pieśnią Pana

Warownym grodem jest nasz Bóg,
Dreńem nam i żbroją.
Wydamia On je myślicich trnóg.
Co nas tu niepokoją!
Stary, chytry wróg
Czyha, by nas znową.
Swoich mocy złych rój
Przewodzi na nas w bój.
Ia ziemi kłój mu sprzasta?
My złego nie zdołamy znieć.
Iam znową, monet by trybie:
bory młocny ja nas chrotry Wdój;
Tniełkich kufców y niech.
Rto On? - pytasz się.
Jegus On się znieć.
Tu Chrystus, nasz Pan,
Sytatełsi żbroję pian.
Imago nie masz Boga.
Cnot diabłom jelen byłaj Senat.
Co potłagać nas by chcieli,
My nie boimy się ich żbroją.
Dobijemy trymaj młot.
Kolejże ziemi tej
W całej ziemi całej
Ile znową jej nam.
Bo jest sławny sam
Wszecchnocny Boga Słomem.
Włoch Słomem wyrosnął strzęp się.
Im go nie zambójemy.
Sam Chrystus przy nas y Duchem swym
I y łechi całej darant.
Włoch przybawaj ja
Znow, znow, cnot.
Włoch bierz, co chce.
Ich znowi łechi są.
Włochom nam znowant!

Warownym grodem
jest nasz Bóg

Ein feste Burg ist
unser Gott

Marcin Luter

Ein feste Burg ist unser Gott,
ein gute Wehr und Waffen.
Er hilft uns frei aus aller Not,
die uns jetzt hat befallen.
Der alte Saten,
mit Erbs er's jetzt meint,
groß Macht und viel hat sein
großem Rücken ist,
mit Erbs ist nicht seliglichen.
Wir unser Macht ist nichts getan,
wir sind gar bald verloren:
es streift für uns der rechte Mann,
den Gott hat selbst erlesen.
Stumpf du, wer der ist?
Er heißt Jesus Christ,
der Herr Jesu Christ,
und ist kein anderer Gott,
des Saten auch er behalten.
Ist denn die Welt und Teufel mir
und welt uns gar verachten,
so fürchten wir uns nicht so sehr,
es soll uns doch gelingen.
Der Heil unser Heil
mit dem V er sich stellt,
hat er uns doch nicht,
des macht, er ist genügt;
ein Wirtlein kann den Löffel
des Heil sie sollen besser stehen
und kein Heil ohne Heil:
er hat uns nicht auf dem Plan
mit seinem Heil und Heil.
Behaltet sie die Luth. Gut, Gut,
Heil und Heil.
Ich habe nicht
ich habe nicht
sie haben kein Heil:
des Heil uns doch beuten.

Węzcie też hełm z bawienia i miecz Ducha, to jest Słowo Boże

Janusz Korczak

Wydawnictwo Literackie, Warszawa, 1928 r.

Wydawnictwo Literackie, Warszawa, 1978 r.

Wydawnictwo Literackie, Warszawa, 1998 r.

Wydawnictwo Literackie, Warszawa, 2008 r.

Wydawnictwo Literackie, Warszawa, 2018 r.

Wydawnictwo Literackie, Warszawa, 2019 r.

Wydawnictwo Literackie, Warszawa, 2020 r.

Wydawnictwo Literackie, Warszawa, 2021 r.

Wydawnictwo Literackie, Warszawa, 2022 r.

Wydawnictwo Literackie, Warszawa, 2023 r.

Wydawnictwo Literackie, Warszawa, 2024 r.

Wydawnictwo Literackie, Warszawa, 2025 r.

Reformator oświaty Filip Melancthon z uczniami.
Obraz namalowany w latach 1887-1891, pędzla Ernsta Wilhelma Hildebranda

**DYSKURS
PIJANSTWIE,**

W teorym ós z Biblijy S. y z Doktorow Koóctel
nych / b á y z piósm ówieskich pókazuje / je Dpístwo spros
szym / háńtebnym / ná útele y duszy wielce síkos
dliwym grzechem jest

Spisány
Przez X. ADAMA GDACIUSA,
Lázarjá Kluzborskiego.

W BRZEGU,
Drukował Jan Krzysoof Jálub.
Roku Páńskiego M DC LXXXI.

Felix von Dobschütz
Pastor.

Wizerunek pastora Felixa von Dobschütza

„Błogosław dnia dzisiejszego, sprawom mym w Chrystusie, bym śpiewał z serca całego: Szczęśliwym w Jezusie!”

Kto się tylko na Boga zdaje - pięćdziesiątka, Kancjonał, Brzeg 1880, s. 10.

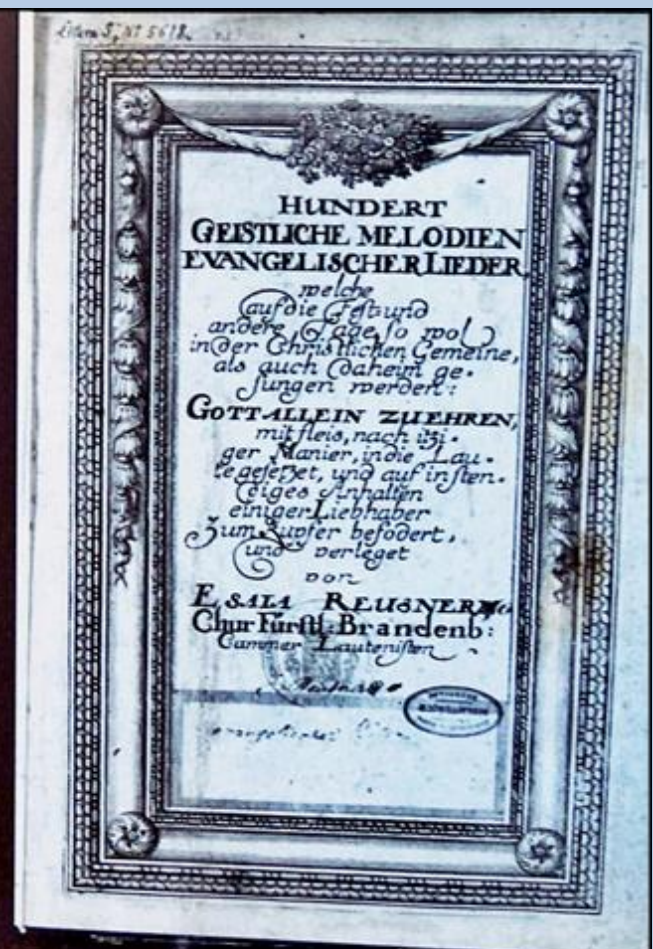

Strona tytułowa *Musikalischer Lust-Garten*, na której widnieje portret Esaiasa Reusnera Starszego

[Biblioteka Gdańska PAN, dzięki uprzejmości dr. Grzegorza Joachimiaka]

Titelseite von *Musikalischer Lust-Garten*, auf der sich das Porträt von Esaias Reusner dem Älteren befindet

[Danziger Bibliothek der Polnischen Akademie der Wissenschaften, dank der Höflichkeit von Dr. Grzegorz Joachimiak]

Strona tytułowa *Hundert Geistliche Melodien Evangelischer Lieder* opracowania Esaiasa Reusnera Starszego

[Królewskie Konserwatorium Muzyczne w Brukseli, dzięki uprzejmości dr. Grzegorza Joachimiaka]

Titelseite von *Hundert Geistliche Melodien Evangelischer Lieder*, bearbeitet von Esaias Reusner dem Älteren

[Königliches Konservatorium in Brüssel, dank der Höflichkeit von Dr. Grzegorz Joachimiak]

zdjęcia: Jan Nitecki

zdjęcia w czerwonym obramowaniu zapożyczono z:
<http://opole.luteranie.pl/galeria/kosciol-w-opolu/>

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)